

Lesson B # 2

द्वितीयः पाठः

Rāmulu Gajavāḍa, Saṁskṛtam Teacher

Vedanta Temple, Hollywood, CA. 90068

323 465 7114

भवतः नाम किम् bhavataḥ nāma kim? = What is your name ? (asking a male)

भवत्याः नाम किम् bhavatyāḥ nāma kim? = What is your name ? (asking a female)

मम नाम _____ । mama nāma _____ । My name is _____.

भवान् कथम् अस्ति bhavān katham asti? = How are you ? (asking a male)

भवती कथम् अस्ति bhavati katham asti? = How are you ? (asking a female)

अहं कुशलम् अस्मि । ahaṁ kuśalam asmi = I am well.

का वार्ता kā vārtā? = What is the news?

सर्वनामानि sarvanāmāni = **Pronouns**.

सः रामः saḥ rāmaḥ = That Rama. * (पु) (pu) (m)

एषः रामः eṣaḥ rāmaḥ = This Rama * (close by) * (पु) (pu) (m)

सा सीता sā sītā = That Sītā * (स्त्री) (strī) (f)

एषा सीता eṣā sītā = This Sītā (close by) * (स्त्री) (strī) (f)

तत् फलं tat phalaṁ = That fruit * (न) (na) (n)

एतत् फलम् etat phalam = This fruit (close by) * (न) (na) (n)

• *(पु) पुंलिङ्गः puṁliṅgaḥ (pu) = masculine, (m)

• *(स्त्री) स्त्रीलिङ्गः strīliṅgaḥ (strī) = feminine (f)

• *(न) नपुंसकलिङ्गः napuṁsakaliṅgaḥ (na) = neuter (n)

(अव्ययपदानि avyayapadāni) = **Indeclinables**

अत्र atra = here, तत्र tatra = there, अन्यत्र anyatra = elsewhere, सर्वत्र sarvatra = everywhere, कुत्र kutra = where?

उदाहरणानि udāharaṇāni = Examples

रामः अत्र अस्ति । rāmaḥ atra asti । Rāma is here.

गोविन्दः तत्र अस्ति । govindaḥ tatra asti । = Govinda is there.

भ्राता अन्यत्र वसति । bhrātā anyatra vasati । = Brother lives elsewhere.

वायुः सर्वत्र अस्ति । vāyuh sarvatra asti = Air is everywhere.

प्रकाशः सर्वत्र व्याप्नोति । prakāśaḥ sarvatra vyāpnoti = Light pervades everywhere.

पुस्तकं कुत्र अस्ति । pustakaṁ kutra asti । = Where is the book?

धातवः dhātavaḥ = Verbal roots.

नम् nam = to salute, (जी ji) जय् jay = to conquer, (नी nī) नय् nay = to lead, वद् vad = to speak, (हृ hr) हर् har = to take away, पच् pac = to cook, (स्मृ smr) स्मर् smar = to remember, त्यज् Tyaj = to abandon, (बुध् budh) बोध् bodh = to know, वह् vah = to carry, वस् vas = to live, पत् pat = to fall,

शब्दसंग्रहः śabdasaṅgrahaḥ = Vocabulary

बिडालः biḍālaḥ = cat, वृकः vṛkaḥ = wolf, शृगालः śṛgālaḥ = Jackal, वराहः varāhaḥ = boar, हरिणः hariṇaḥ = deer, वानरः vānaraḥ = monkey, शुनकः śunakaḥ = dog, कूर्मः kūrmaḥ = turtle, सिंहः simhaḥ = lion. बालः bālaḥ = boy, बालकः bālakaḥ = a little older boy, बाला bālā = girl, बालिका bālikā = a little older girl. पुरुषः puruṣaḥ, नरः naraḥ = a man, नारी nārī, महिला mahilā, स्त्री strī = a woman.

उदाहरणानि udāharaṇāni = Examples.

१. एषः बालः तत्र गच्छति । eṣaḥ bālaḥ tatra gacchati । = This boy goes there.
२. सः बालः अत्र आगच्छति । saḥ bālaḥ atra āgacchati । = That boy comes here.
३. सा बालिका कुत्र गच्छति । sā bālikā kutra gacchati । = Where does that girl go ?
४. सः शुनकः अत्र आगच्छति । saḥ śunakaḥ atra āgacchati । = That dog comes here.
५. एषः बिडालः तत्र गच्छति । eṣaḥ biḍālaḥ tatra gacchati । = This cat goes there.
६. सः सिंहः अत्र आगच्छति । saḥ simhaḥ atra āgacchati । = That lion comes here.
७. एषः गजः तत्र गच्छति । eṣaḥ gajaḥ tatra gacchati । = This elephant goes there.

८. एषः वानरः अत्र स्मरति । eṣaḥ vānaraḥ atra smarati | = This monkey remembers here.
९. सः पुरुषः तत्र नमति । saḥ puruṣaḥ tatra namati | = That man salutes there.
१०. एषा नारी अत्र नमति । eṣā nārī atra namati | = This woman salutes here.

प्रश्नाः praśnāḥ = **Questions.**

उदाहरणानि दृष्ट्वा अधः वाक्यानाम् अनुवादं संस्कृते लिखतु । दश अन्य संस्कृतवाक्यानि अपि रचयतु ।
udāharaṇāni dr̥ṣṭvā adhaḥ vākyaṇām anuvādaṁ saṁskṛte likhatu | daśa anya saṁskṛtavākyaṇi api racayatū

Translate the following sentences into Sanskrit and write ten other sentences with two, or three more words.

1. That boy lives here.
2. Where is the dog ?
3. Where does the lion go ?
4. The lion goes elsewhere.
5. That boy salutes here.
6. That lady salutes there.
7. This lady cooks here.
8. Where does the lion roar ?
9. This man eats there.
10. That boar steals (takes away) there.